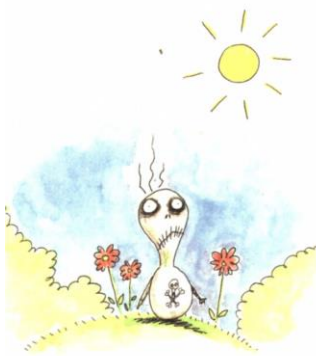
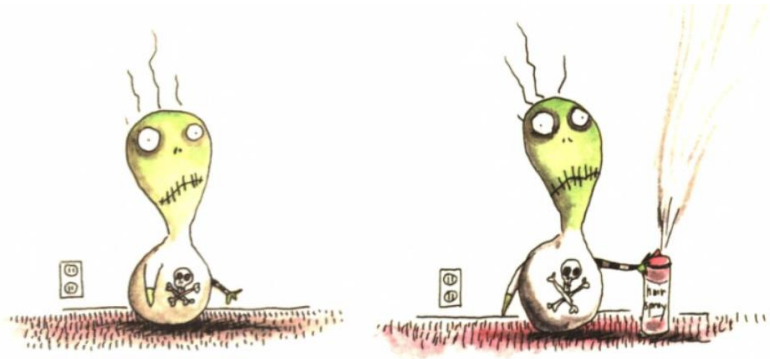

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations

PRACOVNÍ LIST Toxík Roy

1. Prohlédněte si následující ilustrace. O čem básnička podle vás bude? Jak by se tato postava mohla jmenovat?

BURTON, Tim. *Trudný konec Ústříčného chlapečka a jiné příběhy*. Praha: Dybbuk, 2005. ISBN 80-86862-11-9.

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations

<p>My, kdo ho dobře známe, – jeho kamarádi – Roy mu mile přezdíváme. Jiní, kdo ho znají letmo, hnusný Toxík dávají mu jméno.</p> <p>Inhalovat všemi póry touží, azbest nebo čpavek hodiny, čistý kyslík jeho tělo souží, není nad jeduplné zplodiny.</p> <p>Má-li svou oblíbenou hračku, aerosol ve spreji, pak jen tiše sedí v koutku a nezná nic než stříkání.</p> <p>V garáži provoněné smogem, plné toxického spadu, opojí ho výfuk rajským plynem, když rozpálí se motor dieslu.</p>	<p>Toxík plakal pouze jednou, s vervou sobě vlastní, to když chtěl slzou velkou dát si chlorid sodný.</p> <p>Na zahradě, na čerstvém vzduchu, nic horšího nemůže být, rychle třeba toxickou vzpruhu, už bledne, tělo ztrácí cit!</p> <p>Naposledy Toxík vydechnul, dal vale životnímu pnutí, nemocí čpěl a zoufalstvím vládnul, jak směšné, zemřít od nadechnutí.</p> <p>Tiše se za něj modlíme, pro duši není v těle míra, Roy odešel do nebe, zbyla jen ozonová díra.</p>
---	---

2. Odpovězte na otázky:

Co je hlavní myšlenka básně? Na jaký problém naráží?

V první sloce se píše o Toxíkových kamarádech. Kdo by to mohl být?

Vyjmenujte jedovaté látky a zplodiny, které má Toxík rád. Co naopak nesnáší?

Co je smog?

Vyhledejte v básni ironii.

Je dobře, že Toxík odešel do nebe? Svou odpověď odůvodněte.

V básničce zaznělo, že po Toxíkovi „zbyla jen ozonová díra“. Co to je? Kde se nachází? Jak vzniká? Odpovědi najdete v textu.

Ozonosféra

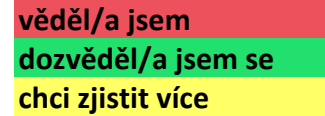
Ozonosféra se nachází ve výškách 10 až 30 km nad povrchem planety a je velmi důležitá z hlediska života na Zemi. Brání pronikání ultrafialového a kosmického záření, které je škodlivé pro život, k zemskému povrchu. Ozon je bezbarvý plyn s příznačným ostrým zápachem.

Ozon v ozonové vrstvě atmosféry velice snadno reaguje s některými jinými plyny, zejména chlorem, a rozpadá se. To se projevuje ztenčením ozonové vrstvy, které se označuje jako ozonová díra. V místě ztenčení dochází ke zvýšenému průniku ultrafialového záření z vesmíru, jež může způsobovat nejrůznější zdravotní problémy lidem i jiným organismům (včetně rakovinného bujení). Díky zákazu používání plynů rozkládajících ozon (zejména freonů) se zřejmě podařilo ztenčování ozonové vrstvy zastavit, návrat do původního stavu ale bude trvat mnoho let.

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations

3. Vezměte si 3 pastelky a zvýrazněte v textu příslušné pasáže:

Své poznámky zpracujte do tabulky. Po vyplnění sdílejte tabulku se svými spolužáky.

věděl/a jsem	dozvěděl/a jsem se	chci zjistit více

4. Toxík Roy výrazně škodí lidskému zdraví a životnímu prostředí. Problém spočívá v tom, že takových Toxiků je strašně moc. Uveďte příklady, jak bychom se jich mohli zbavit, aby byl svět hezčí a čistší.